

Raadsvoorstel

Status: Opiniërend

Agendapunt:	9
Onderwerp:	Concept bod Regionale Energie Strategie West-Overijssel
Datum:	7 april 2020
Portefeuillehouder:	A. Schuurman
Decosnummer:	1090
Informant:	Thijs Mosterman t.mosterman@dalfsen.nl (0529) 438917

Doel:

Kennis te nemen van de Concept RES West Overijssel en hierover uw opinie te geven.

Inleiding:

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een Regionale Energie Strategie (RES) uitwerken. Hierin staat hoeveel, hoe en waar gemeenten duurzame elektriciteit en warmte gaan opwekken. Het landelijk doel voor elektriciteit op land is 35 Twh in 2030. Een concreet landelijk doel voor warmte is nog niet vastgesteld. De eerste mijlpaal is dat iedere regio een concept RES moet indienen voor 1 juni 2020. In de startnota RES West Overijssel is afgesproken dat de concept RES wordt vastgesteld en ingediend door het college. De gemeenteraad wordt om haar opinie gevraagd.

Op 8 april 2020 hebben de opdrachtgevers van het nationaal programma RES, samen met de voorzitters van het Voortgangsoverleg Klimaatakkoord en de uitvoeringstafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving besloten tot een verruiming van het tijdschema voor de RES. De planning voor het opleveren van de RES 1.0 is daarbij verruimd van 1 maart naar 1 juli 2021. Stuurgroep RES West Overijssel heeft besloten dat dit geen invloed heeft op de vaststelling van de concept RES West Overijssel, deze planning blijft dus hetzelfde. Wel biedt deze verruiming meer ruimte voor het democratische proces en de participatie.

Dalfsen maakt onderdeel uit van de regio West Overijssel. In 2019 is de samenwerking gestart en is een concept RES uitgewerkt. In de bijlage is de concept RES opgenomen inclusief alle onderliggende bouwstenen. Voor elektriciteit komt het regionale bod uit op 1,6 Twh (1.600 Gwh).

De gemeente Dalfsen heeft in haar duurzaamheidsbeleid geen concrete doelstelling vastgesteld voor de hoeveelheid duurzame opwek van elektriciteit. Wel is in 2019 een energiemix vastgesteld waaruit blijkt dat er voldoende ambitie, ruimte en draagvlak is voor grootschalige opwek. Ook omarmt Dalfsen de doelen uit het klimaatakkoord. Op basis hiervan is ambitieus maar realistische inschatting gemaakt van de mogelijkheden in onze gemeente. Ons bod komt daarom uit op 100 Gwh in 2030.

Deze hoeveelheid duurzame elektriciteit wordt naar verwachting opgewekt met 18 Gwh aan Zonne-energie op daken, 25 Gwh aan Zonne-energie op veld aan andere oppervlakten en 57 Gwh aan windenergie.

In de onderstaande tabel is het bod samengevat. Tevens is een verdeling weergegeven hoeveel duurzame elektriciteit wij nu al opwekken (22%, vooral zonnedaken en de 4 grote windmolens langs het spoor) en hoeveel projecten er momenteel in de 'pijplijn' zitten (45%, vooral de 2 windmolens in Nieuwleusen en de 2 vergunde zonneparken). Tussen nu en 2030 moet Dalfsen nog 33% extra duurzame elektriciteit opwekken. Op basis van onze energiemix is deze hoeveelheid energie realistisch verdeeld over de drie vastgestelde opties.

NL in 2030		35.000 Gwh(35 Twh)	
Bod West Overijssel		1.600 Gwh(5%)	
Bod Dalfsen		100 Gwh(0,3%)	
Bod Dalfsen	Zon op dak Gwh	Zon op veld Gwh	Wind Gwh
Gereed (22%)	5	0	17
Pijplijn (+ 45%)	8	6	31
Erbij in 2030 (+ 33%)	5	19	9
Totaal (indicatie)	18	25	57
Beeldvorming 2030	Ca. 36 ha	Ca. 33 ha	Ca.9 stuks

Iedere gemeente in onze regio heeft haar eigen berekening gemaakt en ingediend. Het conceptbod is dan ook een optelling van deze hoeveelheden. Onderling zijn er veel verschillen. Het conceptbod van de regio en iedere gemeente wordt voor de toekomstige uitwerkingen als ijkpunt gebruikt, de verdeling over de drie opties is indicatief en kan dus wijzigen.

Duurzame warmte bestaat in de concept RES in eerste instantie vooral uit een inventarisatie van de potentiële regionale bronnen. Vooral geothermie en groen gas zijn in theorie ruim voldoende aanwezig. Ook is geconstateerd dat er momenteel een grote onbalans is in de plekken waar veel vraag is naar duurzame warmte (steden) en plekken waar veel (potentieel) aanbod is van duurzame warmte (agrarische gebieden met mest en gewassen). Nader onderzoek wordt in de komende jaren uitgevoerd.

De gezamenlijke kernwaarden, randvoorwaarden en uitgangspunten in de concept RES zijn:

LOKAAL: mensen maken Overijssel. De menselijke maat en de sociale structuren helpen ons om passende keuzes te maken. We werken samen aan:

- Een evenwichtige verdeling van de opgave. De schouders er samen onder. Iedereen draagt z'n steentje bij. Zowel op dorps- als op regionaal niveau.
- Eigenaarschap. Coöperaties zetten zich ervoor in om eigendom zoveel mogelijk lokaal te beleggen of onderzoek naar een regionaal energiebedrijf.
- Leefbaarheid. Het ontwikkelen van wind- of zonne-energie biedt een nieuw lokaal financieel model. Daarmee kunnen bijvoorbeeld maatschappelijke voorzieningen betaalbaar blijven.
- Lusten en lasten. We zetten in op een eerlijke verdeling van de lusten en lasten. De gebieden waar de meeste energie wordt opgewekt hebben ook het meeste profijt.

TOEKOMSTPERSPECTIEF: In 2050 draait onze regio op hernieuwbare energie. Zon en wind zijn niet meer weg te denken uit onze leefomgeving. Sinds 2020 is het ons gelukt om de vruchten van de energietransitie zo optimaal mogelijk te plukken en samenhang aan te brengen in de maatschappelijke vraagstukken. Morgen is allang begonnen.

NIEUWE ECONOMIE: toekomstbestendige groei faciliteren door samen te werken aan:

- Energie-opwek inzetten als ontwikkelings- en vestigingsfactor voor bedrijvigheid. Bedrijvigheid en werkgelegenheid concentreert zich op plekken met goede voorzieningen. De beschikbaarheid van groene energie is een bepalende factor in de brede welvaart van onze regio.
- Samenwerking tussen ondernemingen versterken.
- Opwek van energie als nieuw verdienmodel voor het MKB en familiebedrijven. Bij de lokalisering van energieopwek, houden we rekening met de verstedelijkingsopgave (woningbouw en bedrijvigheid).

DOE HET GOED: we onderzoeken of en op welke manier dat energieopwek een hefboom bijdrage kan leveren voor maatschappelijke opgaven zoals verduurzaming van de landbouw, stikstofproblematiek, CO2 uitstoot en verlies van biodiversiteit. We werken samen aan:

- Zodanige lokalisering en ontwikkeling van zon- en windenergie dat dit bij kan dragen aan verduurzaming van de landbouw.
- Zodanige lokalisering en ontwikkeling van zon- en windenergie dat dit bijdraagt aan klimaatadaptatiedoelen en versterking van biodiversiteit, landschapsversterking en nieuwe natuur.

Opinie

Wat is uw opinie over de kernwaarden, randvoorwaarden en uitgangspunten van de concept RES?

Het college is van mening dat de beschreven punten goed bij Dalfsen passen. De focus ligt op samenwerking en lokale binding. Ook zijn er goede koppelingen gemaakt met andere belangrijke thema's in onze gemeente zoals economische en landschappelijke ontwikkelingen. Hebben we thema's over het hoofd gezien? Of zijn we te ambitieus?

Wat is uw opinie over de hoogte van het conceptbod van de gemeente Dalfsen?

Het college is van mening dat in de komende 10 jaar een stijging van 33% aan duurzame elektriciteit realiseerbaar is. We verwachten een groei van zonnedaken en dat diverse zonneparken worden gerealiseerd. Ook is de kans aanwezig dat ergens in onze gemeente nog 1 of 2 grote windmolens worden bijgebouwd. Deelt u deze mening?

In theorie is veel mogelijk in Dalfsen. We hebben bijvoorbeeld ruim voldoende grond voor nog meer zonneparken. Ook zouden we nog veel meer windmolens kunnen plaatsen. Zijn we nu bescheiden of is ons bod op dit moment voldoende?

Of had het college toch en lager bod moeten kiezen of bronnen moeten uitsluiten?

Duurzaamheid

Het huidige bod past goed bij onze duurzame ambities.

Communicatie:

Voor de RES is een eigen communicatieprogramma opgesteld. Op diverse momenten worden inwoners en andere partijen actief betrokken. Een mooi voorbeeld is het energiespel van de Duurzame Dorpen. Deels is dit spel gebaseerd op de RES.

Vervolg:

Uw opinie wordt samengevat en gedeeld aan de bestuurlijke werkgroep. Daarnaast wordt met uw opinie rekening gehouden bij de verdere uitwerking van de RES 1.0. (vermoedelijke opleverdatum eind 2020).

Bijlagen:

1. Rapportage Conceptbod
2. Bouwsteen opwek elektriciteit ¹
3. Bouwsteen ruimtelijke kwaliteit
4. Bouwsteen bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak
5. Bouwsteen regionale warmte structuur
6. Bouwsteen netwerk

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris/directeur,
H.J. van der Woude

¹ Op pagina 17 van deze bouwsteen staat in de kop "dorpsmolen" onder de paragraaf "technisch" dat een dorpsmolen een vermogen heeft van 2MW, dit moet 1MW zijn (hier is ook mee gerekend).